

Zadania domowe - grawitacja i prawa Keplera

Zadanie 1. Pewna osoba, stojąc na Ziemi (promień $R = 6370$ km, średnia gęstość $\rho = 5.5$ g/cm³) podskoczyła pionowo na wysokość $H = 0.7$ m. Na jaką wysokość podskoczyłaby ta osoba stojąc na planetoidzie o promieniu r i gęstości ρ , jeśli wykorzysta taką samą siłę mięśni? Jaki musi być promień planetoidy, aby skok zakończył się oddaleniem od planetoidy na nieskończoną odległość? Ile wynosi pierwsza i druga prędkość kosmiczna na tej planetoidzie?

Zadanie 2. Rozpatrzmy układ, złożony ze słońca (masa $M = 2 \times 10^{30}$ kg) i planetoidy (masa $m = 6 \times 10^{24}$ kg), o zerowym momencie pędu. W chwili początkowej planetoida znajduje się od słońca w odległości $R = 1.5 \times 10^8$ km tak dużej, że jej prędkość możemy uznać za równą zeru. Jak długo planetoida będzie spadać na słońce?

Zadanie 3. Znaleźć potencjał grawitacyjny w środku kwadratu o boku $a = 1$ m, w którego każdym wierzchołku znajduje się masa $m = 1$ kg. Jaką pracę musi wykonać siła zewnętrzna, aby przesunąć jedną z mas do środka kwadratu (zaniedbujemy energię kinetyczną ruchu)?

Zadanie 4. Siła zewnętrzna przesuwa masę m w polu siły grawitacyjnej planety o masie M i promieniu R ze stałą prędkością. Jaką pracę wykona ta siła, jeśli odległość masy m od środka planety zwiększyła się z nR do $(n + 1)R$, gdzie n jest liczbą naturalną większą niż 1?

Zadanie 5. Wokół planety o promieniu R i masie M krąży okrągły pierścień (o promieniu r) meteorów, którego rozkład masy można przybliżyć rozkładem liniowym o gęstości ρ . Jaka jest energia grawitacyjna oddziaływania pierścienia z planetą? Zadanie należy rozwiązać dwoma metodami: a) bezpośrednio obliczając energię oddziaływania oraz b) obliczając pracę potrzebną do przeniesienia planety z nieskończoności do położenia końcowego. Czy układ ten jest stabilny mechanicznie? Tzn., co by się stało, gdyby planeta została wytrącona z położenia równowagi? Rozważ przesunięcia w płaszczyźnie pierścienia oraz wzdłuż osi symetrii prostopadłej do pierścienia.

Zadanie 6. Wykazać, że siła działająca na masę m umieszczoną w dowolnym miejscu wewnątrz pustej, jednorodnej powłoki sferycznej o masie M jest równa zero. Jaki jest potencjał grawitacyjny wewnątrz takiej powłoki (zakładając, że jest on równy zero w nieskończoności)?

Zadanie 7. Korzystając z wyniku poprzedniego zadania podać zależność potencjału grawitacyjnego od odległości r od środka kuli o masie M i promieniu R w zakresie $0 \leq r < \infty$.